

การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์ จังหวัดปัตตานี

อุษา เบ็ญจลักษณ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ อุษา เบ็ญจลักษณ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

อ.ป. รอดจากภัย อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อ.ป. รอดจากภัย ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย)

อ.ก. กิจปรีดาบริสุทธิ์ กรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์)

อ.ส. ล้อมพงศ์ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีรัตน์ ล้อมพงศ์)

คณะสาธารณสุขศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

อ.ว. ดันวัฒนามกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วสุธร ดันวัฒนามกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผศ.ดร.ยุวดี รอดจากภัย ศ.บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และผศ.ดร. ศิริรัตน์ ล้อมพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาใช้เวลา นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจัดทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ ในการชี้แนะให้คำปรึกษาแนะนำให้กำลังใจและ ให้ความช่วยเหลือแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและ เอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นายอรรณ จิระนคร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปัตตานี หัวหน้าหอผู้ป่วยหลังคลอดโรงพยาบาลปัตตานี ที่ให้ความ สะดวกและให้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนเพื่อนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณแม่ สามี สมาชิกในครอบครัวและเพื่อนร่วมงานทุกคน ที่ให้กำลังใจและ ให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังใจ กำลังใจที่ดีสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเวทิตาแด่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

อุษา เบ็ญจลักษณ์

51923353: ส.ม. (สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของสามี / การดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์

อุษา เบ็ญจลักษณ์: การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์

จังหวัดปัตตานี (HUSBAND'S PARTICIPATION IN WIFE'S HEALTH CARE DURING PREGNANCY PATTANI PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์: ชูวดี รอดจากภัย, ส.ด. 115 หน้า, ปี พ.ศ. 2552.

การมีส่วนร่วมของสามี เป็นสิ่งสำคัญในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจและสังคม ซึ่งสามีเป็นบุคคลใกล้ชิดที่หญิงตั้งครรภ์ต้องการความช่วยเหลือเมื่อความสามารถในการดูแลตนเองลดลง การมีส่วนร่วมของสามีจะเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ส่งผลดีต่อสุขภาพมารดาและทารกในครรภ์มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาได้อย่างสมบูรณ์ ฉะนั้นจึงต้องการศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นสามีจำนวน 338 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบยกลกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยแบ่งสามีหญิงหลังคลอดจำนวน 12 เดือนและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Independent t-test และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า สามีมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง เรื่อง การคอยสอบถามภรรยาถึงการดิ้นของบุตรในครรภ์ และไม่เคยมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของภรรยาขณะตั้งครรภ์ ในเรื่องการสอบถามแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขถึงผลการตรวจที่เกี่ยวกับสุขภาพของภรรยาและทารกในครรภ์ ผลการเปรียบเทียบของตัวแปรกับการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์ พบว่า การศึกษาของสามี ความคาดหวังในตัวบุตร ระยะเวลาที่แต่งงานกัน รายได้ของครอบครัว และลำดับที่การตั้งครรภ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุของสามี อาชีพ ลักษณะของครอบครัว และอายุของภรรยาไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย หน่วยบริการฝากครรภ์ควรเน้นรูปแบบการมีส่วนร่วมของสามีและจัดกิจกรรมที่เอื้อหรือส่งเสริมให้สามีเห็นความสำคัญในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นจนกระทั่งคลอด กำหนดการทำข้อสัญญาระหว่างสามีกับหน่วยฝากครรภ์ และมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และบทบาทของพ่อแม่โดยใช้กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ในสถานบริการให้เป็นรูปธรรมและเพิ่มความเข้มข้นมากขึ้นให้ลงสู่ระดับชุมชน

51923353: M.P.H. (MASTER OF PUBLIC HEALTH)

KEYWORDS: HUSBAND'S PARTICIPATION / HEALTH CARE DURING
PREGNANCY

USA BENJALAK: HUSBAND'S PARTICIPATION IN WIFE'S HEALTH CARE
DURING PREGNANCY PATTANI PROVINCE. ADVISOR: YUVADEE RODJARPAL,
Dr.P.H. 115 P. 2009.

Participation of the husband is important in health care, while his wife pregnant and experiencing changes in the body, and in psychological and social events. The husband is the person close to pregnant women need help on their ability to maintain reduced. Participation of the husband is known to make a significant impact on health in pregnant mothers and infants have developed both in the body hearts and minds is very suitable (Bruce Ns). Therefore, to study and compare the participation of the husband and wife in health care while pregnant, this descriptive research is a sample of 338 husbands selected at random using Cluster Sampling. The women share a husband of 12 months after birth and using simple random (Simple Random Sampling) to collect data. Use the interview. Statistical analysis using the percentage of the average standard deviation Independent t-test and One-Way ANOVA

The research found that the husband participate in health care while his wife is pregnant in the medium on hand to ask his wife's child in the womb dancing. And not been involved in the health care of his wife, while pregnant. For more on medical or public health officials to test results related to health, his wife and baby in the womb. Comparison of results with the variables involved in healthcare while pregnant wife found the husband's education. Expectations of the child. Time coupling. Income families. And the order in which pregnancy is different significance at the 0.05 level, age, occupation of the husband's family style. And age of the wife no different.

Suggestions of research. service units should focus on patterns of participation and event-friendly husband or husband encourages the importance of health care while his wife, from early pregnancy until birth. Event of an agreement between the husband unit. And training to develop skills and knowledge of the role of parents by parents in school activities, facilities and services that embody more to increase concentration levels down to the community.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	8
การดูแลสุขภาพขณะตั้งครรภ์.....	21
บทบาทสามีในการดูแลครรภ์ขณะตั้งครรภ์	42
แนวคิดโรงเรียนพ่อแม่	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
รูปแบบการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	62
ข้อมูลส่วนบุคคล	62
การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลสุขภาพภรรยาขณะตั้งครรภ์	67
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการวิจัย.....	89
อภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก ก.....	105
ภาคผนวก ข.....	115
ประวัติย่อของผู้วิจัย	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามอายุ.....	62
2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามการศึกษา.....	63
3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามอาชีพ.....	63
4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามความคาดหวังในตัวบุตร...	64
5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามลักษณะของครอบครัว	64
6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามระยะเวลาที่แต่งงานกัน.....	65
7 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามรายได้ของครอบครัว.....	65
8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามลำดับที่การตั้งครรภ์.....	66
9 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของสามีจำแนกตามอายุของภรรยา.....	67
10 จำนวนและร้อยละการมีส่วนร่วมของสามีในการวางแผนและตัดสินใจจำแนกรายชื่อ...	68
11 จำนวนและร้อยละของสามีหญิงจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจ	68
12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจระหว่างกลุ่มตัวแปร ที่ศึกษา.....	69
13 จำนวนและร้อยละการมีส่วนร่วมของสามีในการปฏิบัติจำแนกรายชื่อ.....	72
14 จำนวนและร้อยละของสามีจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	75
15 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา.....	75
16 จำนวนและร้อยละการมีส่วนร่วมของสามีในการประเมินผลจำแนกรายชื่อ	78
17 จำนวนและร้อยละของสามีจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล.....	79
18 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประเมินผลระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา	80
19 จำนวนและร้อยละของสามีจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในภาพรวม	83
20 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในภาพรวมระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา.....	83

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดการวิจัย	5
---	--------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University